

Решение № 10165

Номер 10165

Година 06.11.2020

Град Мадан

Районен Съд - Мадан

На 28.10

Година 2020

В публично заседание в следния състав:

Председател:

Секретар:

Прокурор:

като разгледа докладваното от Росица Кокудева

Гражданско I инстанция дело

номер

20205430100154

по описа за

2020

година

и за да се произнесе взе предвид следното :

Производството е по чл.55,ал.1т.1 и чл.86 ЗЗД

Гр.д. №154/2020г. по описа на районен съд гр Мадан е образувано въз основа на депозирана от ищеца П. Х. Г. , Ч. пълномощника му А. О., иск с правно основание чл.55, ал.1 ЗЗД, да бъде осъдена „. Д. Е.-Г., Ч. юр.Х. да му заплати сумата от 2 874,08 лв., представляваща недължимо усвоена от „. Д. Е.-Г. сума от сметка на ищеца П. Г. с IBAN *****3337 за погасяване на задълженията по Договор за кредит за текущо потребление от 23.10.2015 г. между същата банка и длъжника К.З.Б., Ч. три транзакции: на 11.05.2020 г., 12.05.2020 г. и 15.05.2020 г., ведно със законната лихва върху главницата от датата на предявяване на иска – 21.07.2020 г., до окончателното и изплащане и разноси

Ищецът твърди, че на 23.10.2015 г. е подписал в качеството си на поръчител договор за поръчителство на задълженията на кредитополучателя К.З.Б. по сключен между последния и „. Д. Е. Договор за кредит за текущо потребление. Ищецът се задължава по чл.1 от договора за поръчителство да отговаря солидарно с длъжника К.Б. за сумата от 2 500 лв. за срок от 120 месеца и при променлив лихвен процент.Твърди ,че на 20.01.2017 г. кредитополучателят К.З.Б. е починал . Нито преди смъртта му, нито след това, ищецът Г. не е погасявал погасителните вноски по погасителния план към

договора от 23.10.2015 г. Твърди че на 11.05.2020 г. от разплащателната сметка на ищеца в „ Д. Е. с IBAN **** банката е удържала сумата от 1 204,39 лева с посочено основание за превода: „123/ПОГ. КРЕДИТ/****".

На 12.05.2020 г. от същата разплащателната сметка на ищеца банката е удържала сумата от 1 121,55 лева с посочено основание за превода: „123/ПОГ. КРЕДИТ/****".

На 15.05.2020 г. от същата разплащателната сметка на ищеца банката удържа сумата от 548,14 лева с посочено основание за превода: „123/ПОГ. КРЕДИТ/****". Твърди в исковата молба ,че на ищеца Г. е обяснено от страна на Банката, че сумите общо в размер на 2 874,08 лева са преведени по инспекторско нареждане за погасяване задълженията на К.З.Б. по Договор за кредит за текущо потребление от 23.10.2015 г., за чиито задължения е поръчител по договор от същата дата. След осъществен контакт със сина на К. Б. - Х. Б. от последния са предоставени на ищеца документи за наследяването на кредита.

Ищецът П. Г. прави изрично възражение , че към датите на извършените транзакции отговорността му на поръчител е погасена на основание чл.147 ал.1 от ЗЗД .Твърди ,че след постъпила информация в банката, че кредитополучателя е починал, същата в качеството си на кредитор инициира производство по реда на чл. 51 ЗН, в хода на което, по гражданско дело № 149/2017 г. по РС-З. са конституирани наследниците на починалия кредитополучател К.З.Б. - П. Х. Б., Х. К. Б., Д.К. Б., за да заявят приемат или се отказват от оставеното им наследство.Съгласно протокол от 28.06.2017 г. по гр.д. 149/2017 г. по описа на районен съд гр.З. наследникът Х. К. Б.приема наследството по опис по отношение на три броя договори за кредит между наследодателя и кредитора „ Д. Е., едно МПС и дялове от две къщи. Спрямо другите двама наследници, според удостоверение с изх.№ 149/2017 г. от 21.03.2018 г., те не се явяват в съдебно заседание и са загубили правото да приемат оставеното им наследство.Поради необслужването на кредита от наследника в предвидените срокове, Банката е предприела действия за уведомяването на наследника по надлежния ред за обявяването на кредита за предсрочно изискуем, поради забава в погасяването на задълженията на основание, предвидено в договора за кредит, съгласно т. 19.2 от Общите условия - забава в плащанията над 90 дни, и на задълженото лице е изпратено Уведомление за настъпила изискуемост на вземането с изх. № 09-20-00535/15.02.2018 г. На основание чл. 47, ал. 1 ГПК това уведомление е било залепено на 15.03.2018 г. на адреса. Съгласно чл. 47 ал. 3 от ГПК, връчването на уведомлението за предсрочна изискуемост е извършено и по месторабота на адресата, като на 23.04.2018 г. е прието в деловодството на работодателя „****“ ЕООД с ЕИК ****. С Протокол от 26.04.2018 г. ЧСИ е приел за редовно връчването Ч. работодателя на Уведомление за настъпила

изискуемост на вземане с изх. № 09-20-00535/15.02.2018 г. на Х. Б., поради връчването лично на адресата на 23.04.2018г.Така счита ,че на 23.04.2018 г. е настъпила предсрочната изискуемост на вземанията по Договор за кредит за текущо потребление от 23.10.2015 г., по който ищецът е поръчител. Твърди ,че шестмесечният срок по чл.147 ЗЗД е изтекъл на 23.10.2018 г., а с изтичането му е погасена и отговорността му като поръчител.Поради това счита ,че главницата от 2 874,08 лева, която Банката е усвоила от разплащателната сметка на поръчителя ,сега ищец по делото , Ч. три транзакции за периода 11.05.2020 г.-15.05.2020 г., се явява платена при начална липса на основание и като недължима подлежи на връщане на осн. чл. 55, ал.1 от ЗЗД.

В законният срок е постъпил **писмен отговор** с вх.№ 101515/01.09.2020г.от „. Д. Е., Ч. юр.И. Б., с който оспорва иска като неоснователен и моли за неговото отхвърляне, както и за присъждане на разноските по делото, в това число юр.възнаграждение на осн.чл.78, ал.8 ГПК. Ответникът оспорва довода на ищеца за погасяване отговорността му поради изтичане на срока по чл. 147 ал. 1 от ЗЗД, с оглед настъпване на предсрочна изискуемост на 23.04.2018 г. на вземането на кредитора. Твърди как в постоянната практика на ОС-С. се приема, че поръчителят също следва да бъде уведомен от кредитора, че последният обявява кредита за предсрочно изискуем. Доказателства за обявяване на предсрочната изискуемост на поръчителя не са ангажирани и такава не е осчетоводявана и не е претендирана от Банката- кредитор. Банката счита, че удържаната сума от 2 874,08 лв. е на основание даденото от поръчителя съгласие в т.5 от Договора за поръчителство, при наличие на забава за повече от 90 дни, кредиторът да събира просроченото вземане от всички разплащателни и спестовни сметки на поръчителя в банката.

В съдебно заседание пред районен съд гр.Мадан ищецът П. Г. редовно призован , не се явява .Вместо него пълномощникът му адв.О. поддържа депозирания искова претенция, ведно с всички законни последици. Претендира разноски по представен списък.

Ответникът Банка ДСК Е. София се представлява от юриск.Иван Б. , който поддържа становище ,че следва да бъде отхвърлен предявеният иск като неоснователен и недоказан Претендира разноски .

Маданският районен съд установи следното от фактическа и правна страна :

Предявен е иск с правно основание чл.55,ал.1т.1 ЗЗД с цена на главния иск- 2 874,08 лева, представляваща общо сума по заплатени от поръчителя П. Х. Г. Ч. три транзакции за периода от 11.05.2020г. -15.05.2020г. като платена сума при начална липса на основание и като недължима ,ведно с предявен акцесорен иск за законна лихва върху тази сума

,която представлява главница , считано от датата на предявяване на иска до окончателното и изплащане и разноски.

Няма спор по делото , че на 23.10.2015 г. ищецът П. Х. Г. е подписал в качеството си на **поръчител** договор за поръчителство на задълженията на кредитополучателя К.З.Б. по сключен между последния и „. Д. Е. Договор за кредит за текущо потребление от **23.10.2015г.** Изрично в договора е посочено ,че поръчителя П. Г. се задължава да отговаря солидарно с длъжника К.Б. за сумата от 2 500 лв. за срок от 120 месеца и при променлив лихвен процент.

Няма спор , а и от приложеният акт за смърт на стр.13 е видно ,че на 20.01.2017 г. кредитополучателят К.З.Б. е починал Не се спори ,че и преди смъртта на К.Б. и след това, ищецът-поръчител П. Г. не е погасявал погасителните вноски по погасителния план към договора от 23.10.2015 г.

Установява се от данните по делото ,че на 11.05.2020 г. от разплащателната сметка на ищеца в „. Д. Е. с IBAN *****Банката е удържала сумата от 1 204,39 лева с посочено основание за превода: „123/ПОГ. КРЕДИТ/**".

На 12.05.2020 г. от същата разплащателната сметка на ищеца банката е удържала сумата от 1 121,55 лева с посочено основание за превода: „123/ПОГ. КРЕДИТ/**".

На 15.05.2020 г. от същата разплащателната сметка на ищеца банката удържа сумата от 548,14 лева с посочено основание за превода: „123/ПОГ. КРЕДИТ/**".

Сумите общо в размер на 2 874,08 лева са преведени по инспекторско нареждане за погасяване задълженията на К.З.Б. по Договор за кредит за текущо потребление от 23.10.2015 г., за чиито задължения е поръчител по договор от същата дата.

Ищецът П. Г. е направил изрично **възражение** , че към датите на извършените транзакции отговорността му на поръчител е погасена на основание чл.147 ал.1 от ЗЗД

Няма спор ,че Банка ДСК Е. Г. след като е узнала за смъртта на кредитополучателя К.Б. ,в качеството си на кредитор е започнала производство по реда на чл. 51 ЗН, в хода на което, по гражданско дело № 149/2017 г. по районен съд -З. са конституирани наследниците на починалия кредитополучател К.З.Б. - П. Х. Б., Х. К. Б., Д. К. Б. за да заявят приеят или се отказват от оставеното им наследство. Съгласно протокол от 28.06.2017 г. по гр.д. 149/2017 г. по описа на районен съд гр.З. наследникът Х.К. Б. е приел наследството по опис по отношение на починалия му баща К.Б. ,починал на **г. Спрямо другите двама наследници, видно от удостоверение с изх.№ 149/2017 г. от 21.03.2018 г., те не са се явили в съдебно заседание и са загубили правото да приеят оставеното им наследство.

Поради необслужването на кредита от наследника в предвидените срокове, Банката е предприела действия за уведомяването на наследника по надлежния ред за обявяването на кредита за предсрочно изискуем, поради забава в погасяването на задълженията на основание, предвидено в договора за кредит, съгласно т. 19.2 от Общите условия - забава в плащанията над 90 дни, и на задълженото лице е изпратено Уведомление за настъпила изискуемост на вземането с изх. № 09-20-00535/15.02.2018 г. На основание чл. 47, ал. 1 ГПК това уведомление е било залепено на 15.03.2018 г. на адреса. Съгласно чл. 47 ал. 3 от ГПК, връчването на уведомлението за предсрочна изискуемост е извършено и по месторабота на наследника Х. Б. като на **23.04.2018 г.** е прието в деловодството на работодателя „****“ ЕООД с ЕИК **.

Видно от протокол от 26.04.2018 г. частен съдебен изпълнител ** е приел за редовно връчването Ч. работодателя на уведомление за настъпила изискуемост на вземане с изх. № 09-20-00535/15.02.2018 г. на Х. Б.

Банката лично е уведомила на 23.04.2018г. наследника Х. Б. ,че поради забава в погасяване на задълженията по сключен с наследодателя К. Б. и Банка ДСК Е. София договор от 23.10.2015г от датата на получаване на това уведомлението става предсрочно изискуем

Няма спор по делото ,че Банката не е изпратила такова уведомление, с което да обяви по отношение на поръчителя П. Г. предсрочна изискуемост на кредита ,като в писменият отговор на исковата молба пълномощникът на Банката уточнява ,че удържаната сума от Банката в размер на 2 874,08 лева е на основание дадено от поръчителя съгласие по т.5 от договора за поръчителство ,при наличие на забава повече от 90 дни кредиторът да събира просроченото вземане от всички разплащателни и спестовни сметки на поръчителя в Банката.

По делото е назначена , изслушана ,приета и неоспорена СИЕ като в. л.С. Щ. установява ,че на основание сключен договор за кредит за текущо потребление сключен между „ БАНКА ДСК” Е., със седалище и адрес на управление гр. София, ул. Московка № 19, ЕИК **Ч. филиал Р., представляван от С.В.Ц., мениджър на Финансов център В. Н. С. е отпуснат кредит в размер на 2 500 лв. (Две хиляди и петстотин лева) по сметка с IBAN: № BG07STSA** BIC: STSABGSF с титуляр на сметката К.З.Б., ЕГН * и адрес: с.**, община **, ул. *. Същият е усвоен на 27.10.2015г. и е отразен като дебитен оборот по цитираната разплащателна сметка. Кредит е обезпечен с Договор за поръчителство, сключен между банката и П. Х.Г., които съгласно клаузите на договора, дава съгласието си при забава на Кредитополучателя повече от 90 дни Кредиторът да събере просроченото вземане от всички разплащателни и спестовни сметки на поръчителство в Банката.Сумите, които са постъпвали за погасяване на кредита съгласно банково извлечение за периода от 23.10.2015 г. до 16.10.2020г. от „. ДСК” Е., подробно е представила в Приложение №1. Общият размер на внесените средства по разплащателната сметка без

удържаните от поръчителя суми на 11.05.2020г., 12.05.2020г. и 15.05.2020г. са в размер на 486,84 лв. / Четиристотин осемдесет и шест лева и 84 ст./, от които 235,98лв. са отнесени за погасяване на главницата по кредита, сумата в размер на 249,87лв. за погасяване на договорените лихви и 0,99 лв. за погасяване на начислените санкционни лихви. Установява,че е налице забава на плащанията на вноските по кредита към датите на извършените от ищцовата сметка удържки. Погасителните вноски до 23.02.2017г. са погасени със средствата от Кредитополучателя К.Б.. Към 11.05.2020г. по кредита се дължат: 2 264,02 лв. – главница; 524,01 лв. договорена лихва и 75,46 лв. лихва за забава.Вещото лице установява ,че вземанията на Банката по Договора за кредит са погасени със сумите, удържани от поръчителя Г. ,като на 11,12 и 15 май 2020г. са погасени 2 264,02 лв. главница, сумата в размер на 524,38 лв. договорени лихви с 85,68лв. са отнесени за погасяване на лихви за забава.

Вещото лице заявява ,че е поискала извлечения от счетоводната система относно осчетоводяването на кредита за предсрочно изискуем, но и било отговорено „Понеже вече кредита е погасен не мога да намеря момента на изискуемост, но проверих кога са връчени уведомлението за предсрочна изискуемост това е станало на 10.04.2018 г. Ч. залепване на уведомление”, следователно тогава е следвало да бъде и осчетоводен за предсрочно изискуем.

При така установената фактическа обстановка районен съд гр.Мадан намира ,че така предявеният главен иск с правно основание чл.55,ал.1т.1 ЗЗД е неоснователен и недоказан и следва да бъде отхвърлен Акцесорният иск за законна лихва следва съдбата на главният иск, който също следва да бъде отхвърлен като неоснователен и недоказан. В конкретният случай ищецът поръчител по процесният договор за кредит носи тежестта да докаже, че от неговата разплащателната сметка са удържани от банката-ответник на датите 11, 12 и 15 май 2020 г. сумите, общо възлизащи на сумата 2 874,08 лв., че е поръчител по договора за кредит за текущо потребление между банката-ответник и К.Б. от 23.10.2015 г., че предсрочната изискуемост на вземанията по същия договор е настъпила на 23.04.2018 г., когато приелият наследството по опис негов наследник Х. Б. е получил уведомлението за предсрочна изискуемост, и че към момента на удържките от банката шестмесечният срок по чл.147, ал.1 ЗЗД е изтекъл, а ответникът „. Д. Е.-Г. следва да докаже, че е имал основание да направи тези удържки и да задържи сумата.

При решаването на настоящият правен спор, като се има предвид, че ищеца има качеството на поръчител, съдът следва служебно да прецени дали е спазен преклузивният срок за търсене от страна на Банката на отговорност от поръчителя, предвид в правилото на чл.147 ,ал.1 ЗЗД .

Предсрочната изискуемост следва да се разбира като изменение на договора, което за разлика от общия принцип в чл.20а,ал.2 ЗЗД , настъпва с волеизявление само на едната от страните и при наличието на две

предпоставки: обективният факт на неплащането и упражненото от кредитора право да обяви кредита за предсрочно изискуем. Обявяването на предсрочната изискуемост по смисъла на чл.60,ал.2 ЗКИ предполага изявление на кредитора, че ще счита целия кредит или непогасения остатък от кредита за предсрочно изискуеми, включително и за вноските с ненастъпил падеж, които към момента на изявлението не са били изискуеми. Предсрочната изискуемост има действие от момента на получаване от длъжника и от поръчителя на волеизявлението на кредитора, ако към този момент са настъпили обективните факти, обуславящи настъпването и (в този смисъл ТР № 4/18.06.2014 г. по тълк. дело № 4/2013 г. на ВКС, ОСГТК както и решение № 205 от 6.01.2016 г. на ВКС по т. д. № 2703/2014 г., I т. о., ТК, докладчик председателят Дария Проданова./

Предсрочната изискуемост на кредита не настъпва автоматично, въз основа на факта на неплащане на съответните вноски, а тогава, когато кредиторът упражни правомощието си да обяви предсрочната изискуемост Ч. изрично волеизявление, което да достигне до задължените лица .

В т. 18 от Тълкувателно решение № 4/18.06.2014 г. по тълк. дело № 4/2013 г. на ОСГТК на ВКС е прието, че когато искът е за вземане, произтичащо от банков кредит, съдържащ уговорки, че целият кредит става предсрочно изискуем при неплащането на определен брой вноски или при други обстоятелства, и кредиторът може да събере вземането си без да уведоми длъжника, вземането става изискуемо с неплащането или настъпването на обстоятелствата, след като банката е упражнила правото си да направи кредита предсрочно изискуем и е обявила на длъжника и поръчителя предсрочната изискуемост. Правото на кредитора следва да е упражнено преди подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение, като кредиторът трябва да е уведомил длъжника за обявяването на предсрочната изискуемост на кредита.

Волеизявлението на банката като кредитна институция за обявяването на предсрочната изискуемост на кредита представлява упражняване на потестативното право за едностранно изменение на договора, с което се отнема преимуществото на срок. Отговорността на поръчителя по договор за кредит, обезпечен с поръчителство, се погасява, ако към момента на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение е изтекъл 6-месечният срок по чл.147,ал.1 ЗЗД, чийто начален момент се определя от датата, на която волеизявлението на Банката, че счита кредита за предсрочно изискуем, е достигнало до длъжника - кредитополучател и поръчителя и то ако към този момент са били налице обективните предпоставки за изгубване на преимуществото на срока. Срокът по чл.147,ал.1 ЗЗД по отношение на цялото вземане започва да тече след уведомяване на длъжника **и на поръчителя**, че кредита е превърнат в предсрочно изискуем. Обявяването на предсрочната изискуемост на кредита е право на кредитора. В този смисъл е

решение № 208 от 9.02.2018 г. на ВКС по т. д. № 394/2017 г., I т. о., ТК, докладчик съдията Кристиана Генковска. Моментът, в който настъпва предсрочната изискуемост на кредита, е датата, на която волеизявлението на Банката, че счита кредита за предсрочно изискуем, е достигнало до поръчителя . но в случая липсват доказателства по делото Банката да е изпратила уведомление до поръчителя П. Г. ,че кредита е превърнат в предсрочно изискуем .

Съдът намира ,че няма как да тече срокът по чл. 147 ал.1 от ЗЗД, ако Банката не желае да обяви вземането за предсрочно изискуемо по отношение на поръчителя . Поръчителят ще бъде винаги в положение на зависимост от волята на Банката - кредитор по отношение на въпроса от кога ще тече срокът по чл. 147 ал. 1 от ЗЗД. По никакъв начин той не може да претендира, че отговорността му е отпаднала с неплащането на една или повече вноски и не предприемане действия за обявяване на вземането за събираемо от кредитора, тъй като това зависи не от волята на поръчителя, не от волята на кредитополучателя, не от настъпване на обективния факт на неплащане на вноските, а само и единствено от волята на кредитора /ако има неплащане/.

В този смисъл съдът намира ,че след като на поръчителя не му е била обявена предсрочна изискуемост на кредита ,то и срок по чл.147,ал.1 ЗЗД не е започнал въобще да тече .Поради това ще следва да бъдат отхвърлени както главният така и акцесорният иск като неоснователни и недоказани.

С оглед изхода на спора ще следва да бъде осъден ищецът да заплати в полза на Банка ДСК "Е. Г. разноски представляващи юриск. възнаграждение в размер на 100 лева и 200 лева възнаграждение за вещо лице

Водим от гореизложеното Маданският районен съд

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ предявеният от П. Х. Г. „ЕГН-* от гр .Р. „ул"* " №* иск с правно основание чл.55,ал. 1, т.1 ЗЗД да бъде осъдена „. Д. Е.Г., Ч. юр.Х. да му заплати сумата от **2 874,08** лв., представляваща недължимо усвоена от „. Д. Е.Г. сума от сметка на ищеца П. Г. с IBAN ***** за погасяване на задълженията по сключен договор за кредит за текущо потребление от 23.10.2015 г. между същата банка и длъжника К.З.Б./починал на *** г./, Ч. три транзакции: на 11.05.2020 г., 12.05.2020 г. и 15.05.2020 г., ведно със законната лихва върху главницата от датата на предявяване на иска – 21.07.2020 г., до

окончателното и изплащане на сумата , като неоснователен и недоказан.

ОСЪЖДА П. Х. Г. ,ЕГН* от гр.Р. ул"*** " №* да заплати в полза на Банка ДСК Е. Г. ,ЕИК-**разноски за настоящата инстанция ,представляващи юrisk. възнаграждение в размер на 100 /сто/ лева и 200/двеста /лева за възнаграждение за вещо лице.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването му на страните Ч. пълномощниците им пред окръжен съд гр.С.

СЪДИЯ: